

Tüdőgyulladás

Megjelenés: világszerte

Érintett korosztály: választott malacok, hízók.

Kórokok: Gyenge szellőzés; megfázás; baktérium, mycoplasma vagy vírusfertőzés.

Hatás: Étvágytalanság, láz, köhögés, nehézlégzés, cianotikus bőr.

Kórokok

A sertések tüdőgyulladását elsősorban vírusok és baktériumok okozzák, bár alkalmanként a tüdőférgesek is okozhatnak bronchitist. A vírusos betegségek közé tartozik a sertés reprodukív és légzőszervi szindrómája (PRRS), a sertésinfluenza (SI), a sertés légzőszervi koronavírus (PRCV) és az Aujeszky-betegség (AD). Fontosabb baktériumok a Bordetella bronchiseptica, a Haemophilus parasuis (Glässer-betegség), a Mycoplasma hyopneumoniae (Enzootiás tüdőgyulladás), az Actinobacillus pleuropneumoniae (pleuropneumonia), a Streptococcus suis és a Pasteurella multocida.

Mindegyik megfertőzheti a nem immunizált sertések tüdejét, és a legtöbb önmagában is tüdőgyulladást okozhat, egy vagy több kórokozó együttes jelenléte pedig súlyos betegségeket okozhat. A fertőzés minden esetben légúton keresztül történik, a kórokozók a mandulákban (A. pleuropneumoniae, S. suis, H. parasuis), a légcsőben és a hörgőkben (B. bronchiseptica, M. hyopneumoniae és sertésinfluenza vírus) a tüdőben szaporodnak el elsőként. Az elsődlegesen tüdőben szaporodó kórokozók közvetlenül tüdőgyulladást okoznak azáltal, hogy megtámadják az alveolusok felületét, ahol a gázcsere zajlik, vagy a tüdőt védő sejteket, lehetővé téve olyan organizmusok kolonizálódását, mint a P. multocida.

A légcsőben és a hörgőkben lévő kórokozók megbénítják a folyadék kiürülésének mechanizmusát, és lehetővé teszik a váladék és a genny felhalmozódását a tüdő alsóbb részeiben bronchopneumonia esetén (mint például az enzootikus tüdőgyulladásnál). Mivel kevesebb tüdőfelület áll rendelkezésre, az állat létfenntartása érdekében a légzésszám emelkedik.

Az átvitel módja

A legtöbb tüdőgyulladást specifikus kórokozók okozzák. A betegség szinte minden esetben sertésről sertésre terjed, aeroszol útján, más sertésekkel érintkezve és oronazális úton is lehetséges a fertőzés szennyezett vízzel, takarmánnyal, ruházattal és más ragályfogó tárgyakkal. A tényleges továbbítási mód és a telepek közti terjedés lehetősége a kórokozótól függ. Néhány olyan tüdőgyulladás esetén, ahol egynél több kórokozó is jelen van (például a sertés légzőszervi betegség komplexénél, PRDC), közülük néhány a felső légutak természetes flórájának tagja lehet, például a Pasteurella multocida, és csak más, elsődleges kórokozó általi fertőzés következtében bekövetkező károsodás miatt tud elszaporodni.

Klinikai tünetek

A tüdőgyulladásban szenvedő sertések normálisnak tűnhetnek. Az enzootikus tüdőgyulladás gyakori, a klinikai tünetek azonban csak a köhögésre korlátozódnak, amikor felkeltik őket, és a súlygyarapodás depressziójára vakcinázott állományokban. Nem vakcinázott állományokban még a kifejlett állatoknál is súlyos tüdőgyulladás alakulhat ki, és ez elhulláshoz is vezethet. A tüdőgyulladás klinikai tünetei közé tartozik a légzésszám növekedése. Ez még tovább növekszik, amikor a sertések mozognak vagy szaladgálnak, és olyan súlyossá válhat, hogy az állat csak szájon keresztüli légzéssel jut elegendő levegőhöz (súlyos pleuropneumonia). Ha az állatot visszamaradott, testmozgási intolerancia alakul ki, és

a sertések nem tudnak felgyógyulni. Az érintett sertések gyakran elfekszenek, és nem szívesen kelnek fel.

Gyakran lázasak és vörösebbnek tűnnek. A szalmába temethetik magukat, és ha ez megjelenik, étvágytalanná válnak, de előfordulhat, hogy nem is isznak (pleuropneumonia). A tüdőgyulladásos sertések gyakran gyorsan elveszítik kondíciójukat, mivel a légzéshez szükséges energia jelentős, a táplálékfelvétel drasztikusan csökkent, és a tüdő károsodása fokozott szívterheléshez, fokozatosan kialakuló szívelégtelenséghez és a végtagok csökkent vérellátásához (kék / lila szín) vezet. Az állapot teljesen megszűnhet (sertésinfluenza), maradandó tüdőkárosodást (pleuropneumonia) vagy halált okozhat, néha a szájban megjelenő hab jellemző (paszteurellózis, pleuropneumonia).

A tüdőgyulladásra gondolni kell, ha a sertések kevesebbet esznek, lemaradnak a növekedésben vagy leromlik a kondíciójuk.

A köhögés gyakori, és a legnyilvánvalóbban kora reggel észlelhető. Az érintett sertések bőre kipirulhat és a légzésszámuk megnőhet. Az oldaluk felemelkedhet, ha mozogniuk kell mert nincs energiájuk elhúzódni a többiektől. A rektális hőmérséklet gyakran megemelkedik, de bármilyen láz megnövekedett légzési sebességhez vezethet, így a légúti betegségeket meg kell erősíteni. A durva tüdőhangok, a bubbling sounds és a légső hangjai mind sztetoszkóp segítségével hallhatók, de a disznók hangosan visítanak, ami megnehezíti a hallgatást. A tüdőgyulladást okozó betegségek klinikai tüneteket okoznak, amelyek lehetővé teszik azok megkülönböztetését.

Postmortem elváltozások

A telepen lévő hullák vagy a vágóhídi tüdők vizsgálata megerősíti, hogy tüdőgyulladás van-e jelen, és megbecsülhető annak jellege és mértéke. Olyan körülmények között, mint a pleuropneumonia, a tüdők nehezebbek, és enzootikus tüdőgyulladás esetén a tüdő tarkázott, és a károsodás mértéke valószínűleg arányos a termelési veszteségekkel. A kórokozók jelenléte megerősíthető az érintett tüdő laboratóriumi tesztelésével vagy ellenanyagok kimutatásával a gyógyult sertések szérum mintáiból.

Kezelés és megelőzés

A tüdőgyulladás kezelése akkor lehetséges, ha baktériumok vannak jelen, vírusok esetén nincs elérhető kezelés. A baktériumok azonban hajlamosíthatnak egyes vírusos betegségekre, és a gyógyulás gyorsabb lehet, ha antimikrobiális kezelést alkalmaznak.

A súlyosan beteg állatok (pleuropneumonia) nem esznek és nem isznak, ezért antimikrobiális szereket injekcióval kell beadni, azonban leggyakrabban vízbe vagy takarmányba keverik a hatóanyagot. A mikoplazmákkal szemben tiamulin, valnemulin, linkomicin vagy fluorokinolon alkalmazható, a B. bronchiseptica kezelésére pedig olyan antimikrobiális szerekre van szükség, amelyek eléri a hörgő hámját, például trimetoprim. A ceftiofur értékes a pleuropneumonia esetén, a penicillinek pedig streptococcusos tüdőgyulladás esetén alkalmazandók.

Az érintett állatokat megfelelő hőmérséklettel, elegendő hellyel, takarmánnyal és vízzel kell támogatni, de meg kell semmisíteni, ha nem gyógyulnak meg. A légzőszervi megbetegedések elleni védekezésre a vakcinázás a legjobb megoldás. A felsorolt betegségek többségére ma már rendelkezésre áll megfelelő oltóanyag. Az all-in, all-out menedzsment jelentősen csökkentheti a tüdőgyulladás előfordulását, és az állatok spray-jel történő kezelése szintén csökkentheti annak súlyosságát és mértékét.

A tüdőgyulladások állományon belüli könnyű terjedése megnehezítheti a kontrollt, de a kiürítés és újratelepítés mentesíthet a légzőszervi megbetegedések többségétől. A

betegségtől mentes tenyész állomány megvásárlása és elszigetelt fenntartása megakadályozhatja a legtöbb tüdőgyulladás megjelenését.

Forrás: <https://www.pigprogress.net/Health/Health-Tool/diseases/Pneumonia/>